

NTM u pacjentów w zakładach stacjonarnej opieki długoterminowej

Anna Sulka

Pacjenci, których stan zdrowia jest dostatecznie stabilny, by móc opuścić szpital, jednak w dalszym ciągu nie są w stanie funkcjonować bez profesjonalnej opieki medycznej, kierowani są do zakładów opiekuńczo-leczniczych (ZOL) lub zakładów opiekuńczo-pielęgnacyjnych (ZOP), będących zakładami stacjonarnej opieki długoterminowej. ZOL-e udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych z zakresu: leczenia, pielęgnacji i rehabilitacji. Dedykowane są one osobom wymagającym stałej kontroli lekarskiej, profesjonalnej pielęgnacji i rehabilitacji. Ośrodki przyjmują chorych, których stan zdrowia nie pozwala na funkcjonowanie w środowisku domowym bądź sprawowanie nad nimi opieki przez członków rodziny. Z kolei ośrodki ZOP gwarantują pielęgnację, opiekę i rehabilitację. Pacjenci przebywający w placówkach tego typu mają zapewnioną kontynuację leczenia farmakologicznego oraz odpowiednie wyżywienie.

W 2008 r. w Polsce funkcjonowało 284 zakładów opiekuńczo-leczniczych i 121 zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych (dane GUS). Łącznie pod ich opieką przebywało 21 903 osoby. Autorzy raportu „Wpływ NTM na koszty społeczno-ekonomiczne w Polsce” oszacowali, że koszt środków absorpcyjnych ponoszony przez ZOL i ZOP z tytułu zachorowalności pensjonariuszy na nietrzymanie moczu wynosi 12 774 000 zł rocznie. W raporcie czytamy: *Według dr Elżbiety Szwałkiewicz, konsultanta krajowego w dziedzinie pielęgnacji osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych przyjmuje się, że w ZOL i ZOP, ze względu na stan chorych, ok. 90% - 95% osób ma NTM.*

Koszty zakupu pieluch to nie wszystkie wydatki związane z występowaniem u podopiecznych ZOL i ZOP nie-

trzymania moczu. Należy pamiętać, że placówki muszą uwzględnić w budżecie również takie obciążenia jak: zakup odpowiednich kosmetyków, opłacenie profesjonalnego personelu, który ma za zadanie pomoc pensjonariuszom w zachowaniu higieny oraz ich edukację, koszt profilaktyki odleżyn (miesięczny koszt takiego świadczenia u jednego pacjenta może wahać się w zależności od stopnia ryzyka zachorowania od 17 do 404 zł) czy też leczenia powikłań.

Nietrzymanie moczu jest czynnikiem wpływającym dodatnio na powstawanie poważnych powikłań. Nieodpowiedni stan skóry, który sprzyja podrażnieniom i zapaleniom bakteryjnym, może w rezultacie doprowadzić do powstania odleżyn i odparzeń. Jednym z kluczowych czynników wywołujących odleżyny jest wilgotność. *Konsekwencją zawilgocenia jest zmiękczenie warstwy rogowej naskórka i wzrost ryzyka uszkodzenia zmacerowanych tkanek przy tarciu. Dodatkowo, ryzyko wystąpienia odleżyn wzrasta wraz z wiekiem, zwłaszcza po 75 r. życia. Na odleżyny cierpi 3-11% hospitalizowanych dorosłych - czytamy w raporcie „Wpływ NTM na koszty społeczno-ekonomiczne w Polsce”.* Według autorów przytoczonej publikacji szacunkowy roczny koszt leczenia odleżyn u osób z NTM wynosi ogółem 1 817 000 zł. Zdaniem specjalistów, rozwiązaniem problemu występowania powikłań NTM, a w konsekwencji konieczności hospitalizacji czy też umieszczenia chorych w specjalistycznych placówkach opiekuńczych, jest zwiększenie świadomości społecznej odnośnie problemu NTM, wzrost wydatków płatnika na profilaktykę i leczenie tego schorzenia, a także zaopatrywanie chorych w odpowiednią ilość środków wchłaniających.

Szacunkowy koszt środków absorpcyjnych ponoszony przez ZOL i ZOP w 2011 r.

Liczba pacjentów w ZOL-ach	17 069
Liczba pacjentów w ZOP-ach	4 834
Liczba pacjentów w ZOL i ZOP (ogółem)	21 903
Liczba pacjentów w ZOL i ZOP, którzy cierpią na NTM (90% wszystkich pensjonariuszy)	19 713
Koszt środków absorpcyjnych dziennie na jedną osobę (2 szt./dobę, 0,9 zł. za 1 szt.)	1,8 zł
Koszt środków absorpcyjnych miesięcznie na jedną osobę	54 zł
Koszt środków absorpcyjnych ponoszonych przez ZOL i ZOP miesięcznie (ogółem)	1 064 486 zł
Koszt środków absorpcyjnych ponoszony przez ZOL i ZOP rocznie (ogółem)	12 774 000 zł